

MPP: uus kaitseprogramm USA piimatootjatele

Leo Bertozzi 3. september 2014

USA Põllumajandusministeerium (USDA) kuulutas ametlikult välja vastuvõtu uude piimatööstuse turukaitseprogrammi (Market Protection Programme - MPP). **Tegemist on vabatahtliku programmiga, mis tagab rahalise abi talupidajatele juhul, kui piima hinna ja söödakulude vahe langeb kindlaks määratud tasemest madalamale.** Registreerimine perioodiks 2014-2015 algab 2. septembril ja lõpeb 28. novembril. Osalevad talupidajad peavad jääma programmi kuni 2018. aasta lõpuni, tasuma igal aastal vähemalt \$100 suurust osalemistasu ning kindlustama oma marginaali libiseval skaalal, määrates kord aastas kindlaks nii programmiga kaetava piimakoguse (alates 25% kuni 90% toodangust) ning kaitstava marginaali taseme.

Baasmäär marginaaliga \$4/tsentneri kohta (45,359 kg) on tasuta ning talunik võib valida kattemäära kuni \$8/tsentneri kohta 50-sendiste intervallidega. Kindlustuspreemiad määratakse viieks aastaks ning nende suhtes rakendatakse allahindlust 25% aastatel 2014 ja 2015 aastase baastoodangumahu suhtes kuni 4 miljonit naela (1 nael=0,45359 kg); sellest kogusest suurema tootmistaseme korral rakendatakse kõrgemat preemiamäära.

Programmi eesmärgiks on vältida 2009. aastale sarnanevat piimahinna järsku langust, mis tooks kaasa piimatootjate kao. Vaatamata praegustele tugevatele USA piimatoodete hindadele ja vastavale ekspordile võib üksnes 1,5 – 2% ülejääk piimavarudes kaasa tuua piimahinna languse. Programmi eestvedajate sõnul **koostati seadus nii, et spekulandid ei üritaks piima üle toota ja lasta seejärel riigil endale hüvitist maksta.**

Kõiki USA 46 000 piimatootjat kutsutakse üles osalema vähemalt baastaseme (4 miljonit naela) piimatoodanguga üksnes \$100 suuruse haldustasu eest. 90-päevane registreerimisaeg on kehtestatud selleks, et informeerida tootjaid uuest programmist ning pakkuda sellealast koolitust. Järgmistel aastatel algab registreerimisaeg 1. juulil ja lõpeb 30. septembril ning tootjatel on aega langetada otsuseid oma konkreetsele riskiprofiilile tuginedes. Kindlustusmaksete tasumiseks on erinevaid võimalusi: registreerimisel võib tasuda kogu summa või arvestada maksed igakuiselt tootja piimatšekkidele maha; USDA kohandab neid variante.

Riikliku Piimatootjate Liidu (National Milk Producers Federation) koduleheküljel sisaldab talunike jaoks asjakohast informatsiooni ning seal on olemas internetikalkulaator, mis võimaldab kasutajatel sisestada hinna- ja tootmisandmeid, et aidata neil kindlustuskatte taset valida.

Veebipõhine otsuse langetamise abiprogramm on saadaval internetilehel www.fsa.usda.gov/mpptool ning selle eesmärgiks on aidata piimatootjatel teha olulisi kindlustust puudutavaid otsuseid. Vaata ka <http://www.fsa.usda.gov/FSA/fbapp?area=home&subject=landing&topic=landing>

Internetiprogrammi väljatöötamist juhtis Illinoisi Ülikool koostöös USDA ning Piimaturgude ja –Politiika Programmi partneritega, kelle hulka kuuluvad Wisconsin, Minnesota, Ohio, Michigan, Pennsylvania ja Cornelli ülikoolid. Otsustamisprogrammi osaks on liides, mis võimaldab piimatootjatel valida ise piima ja sööda hindu, et määrata kindlaks, kuidas MPP võib piimatoodangu marginaalide silumiseks toimida. Kogu USA-s korraldatakse viis lühikursust koolitajate väljaõpetamiseks, millest esimene algab 11. septembril Chicagos.